

To 7.5.2026 Carelia-sali

SUEYE ja SIBELIUS

Jukka Untamala,
kapellimestari

Sueye Park,
viulu

JOENSUUN KAUPUNGINORKESTERI

www.joensuunkaupunginorkesteri.fi

Ohjelma

Gabriella Smith: $f(x)=\sin 2x-1/x$, 6 min

Jean Sibelius: Viulukonsertto op. 47, 34 min

Allegro moderato

Adagio di molto

Allegro ma non tanto

Väliaika, 20 min

Antonin Dvorak: Sinfonia nro 8 G-duuri op. 88, 35 min

Allegro con brio

Adagio

Allegretto grazioso

Allegro ma non troppo

Esiintyjät

Jukka Untamala, kapellimestari

Jukka Untamala kuuluu musiikkielämämme mielenkiintoisten moniottelijoiden joukkoon ja on tunnettu kapellimestarina, kamarimuusikkona, viulistina, sekä konserttisarjojen ja festivaalien innovatiivisena suunnittelijana. Hän on toiminut Joensuun kaupungin-orkesterin taiteellisena johtajana vuoden 2025 alusta lähtien, jonka lisäksi hän toimii Lohjan kaupunginorkesterin taiteellisena johtajana. Hän on myös Kamus-kvartetin alkuperäisjäsen ja yhdessä kvartetin jäsenten kanssa merkittävän kamaritaidefestivaalin, Meidän Festivaalin taiteellinen johtaja. Hän toimii myös yhtenä taiteellisista johtajista uudessa, vuonna 2022 aloittaneessa kansainvälisessä kamarimusiikkisarja Helsinki Seriösissä.

Kapellimestarina hän on vuoden 2016 debyyttinsä jälkeen johtanut kiitettävä konsertteja ja suurproduktioita useiden kaupunginorkesterien, kuten mm. Turun, Jyväskylän, Vaasan ja Joensuun kaupunginorkesterien, sekä Keski-Pohjanmaan kamariorkesterin vierailijana.

Solistina hän on toiminut viimeksi mainitun lisäksi mm. Lappeenrannan ja Joensuun kaupunginorkesterien kanssa ja ehtinyt toimia konserttimestarina ja äänenjohtajana useissa maamme huippuorkestereista. Untamala tunnetaan myös aktiivisena kamarimuusikkona ja hän onkin vierailut lähes kaikilla Suomen suurimmista festivaaleista ja esiintyy säännöllisesti eri puolilla Eurooppaa. Kamus-kvartetin kanssa hän on voittanut useita kilpailupalkintoja, mm. Kuhmon kansainvälisissä kamarimusiik-kilpailuissa, sekä tunnustuksia, kuten vuoden 2018 parhaan levyn EMMA-palkinnon ja YLE:n vuoden levy -palkinnon vuonna 2016.

Laajat opintonsa hän on käynyt viulistina Sibelius-Akatemiassa, kamarimuusikkona Euroopan Kamarimusiikki-akatemiassa, sekä kapellimestarina Jorma Panulan johdolla.

Sueye Park, viulu

Sueye Park syntyi Etelä-Koreassa vuonna 2000 ja aloitti viulunsoiton opinnot nelivuotiaana. Hänen musiikillinen lahjakkuutensa havaittiin jo varhain, ja vain yhdeksänvuotiaana hän aloitti opinnot professori Ulf Wallinin johdolla Berliinin Hanns Eisler -musiikkikorkeakoulussa.

Hän soittaa yhtä omistautuneesti sekä solistina että kamarimuusikkona. Sueye Park on esiintynyt muun muassa Berliinin radion sinfoniaorkesterin, Berliinin Komische Operin orkesterin, Weimarin Staatskapellen, Bergenin filharmonisen orkesterin, Suomen radion sinfoniaorkesterin, Helsingin filharmonisen orkesterin, Korean sinfoniaorkesterin, KBS:n sinfoniaorkesterin ja Soulin filharmonisen orkesterin kanssa. Hän on esiintynyt myös useilla festivaaleilla ja konserttisaleissa ympäri Eurooppaa, Israelissa, Aasiassa ja Etelä-Amerikassa. Hän on esiintynyt muun muassa Adrian Brendelin, Ralf Gothonin, Gary Hoffmanin, Pietari Inkisen, Yoel Levyn, Tatjana Masurenkon, Eiji Ouen, Roland Pöntisen, Anna Rakitanan, Dima Slobodenioukin ja Osmo Vänskän kanssa.

Sueye Parkin kauden 2025/26 kohokohta on esiintyminen BBC Proms -festivaalilla solistina Sibeliuksen konsertossa John Storgårdsin johdolla BBC:n filharmonisen orkesterin kanssa. Sueye Park on esiintynyt lukuisissa radio- ja televisio-ohjelmissa Saksassa, Israelissa, Etelä-Koreassa, Espanjassa ja Ruotsissa. Vuonna 2017 julkaistiin hänen debyyttilevynsä, kriitikoiden ylistämä tallenne Paganinin 24 kapriisista, jota seurasi soolokonserttilevy ”Salut d’amour”. Hänen albuminsa, joka sisältää teoksia viululle soolo: ”Journey Through a Century”, valittiin Gramophonon ”Vuoden levytyksiin” vuonna 2021. Isang Yunin 3. viulukonsertto Seoul Philharmonic Orchestran kanssa Osmo Vänskän johdolla julkaistiin vuonna 2022, ja Karol Szymanowskin teosten kokonaisuus pianisti Roland Pöntisen kanssa julkaistiin vuonna 2023 ja viulusoololevy „Echoes of Exile” heinäkuussa 2025. Hänen uusin CD-levynsä, joka sisältää teoksia Goldmarkilta ja Sibeliukselta, julkaistaan kesäkuussa 2026.

Hänen soolorepertuaariinsa kuuluu teoksia (Bachista ja Biberistä Isang Yuniin ja Luciano Berioon) sekä suuria romantiikan ja klassismin konserttoja ja nykymusiikkiteoksia viululle ja orkesterille. Hän on saanut arvokkaita taiteellisia vaikutteita Shmuel Ashkenasilta, Saschko Gawriloffilta, Ivry Gitlisiltä, Vadim Gluzmanilta, Ida Haendeliltä, Nobuko Imailta, Gerhard Schulzilta ja Donald Weilersteinilta.

Hän on osallistunut lukuisiin mestarikursseihin ja festivaaleihin, esimerkiksi Keshet Eilonin kansainväliseen jousimestarikurssiin Israelissa, Seiji Ozawa -akatemiaan Sveitsissä, Krzyzowa-festivaaliin Puolassa ja Kronbergin akatemiaan.

Vuodesta 2022 vuoteen 2026 hän toimi assistenttina professori Ulf Wallinin viululuokalla Berliinin Hanns Eisler -musiikkikorkeakoulussa (Hochschule für Musik ”Hanns Eisler”). Maaliskuusta 2026 lähtien hän on toiminut professorina Wienin musiikki- ja esittävän taiteen yliopistossa (Universität für Musik und darstellende Kunst).

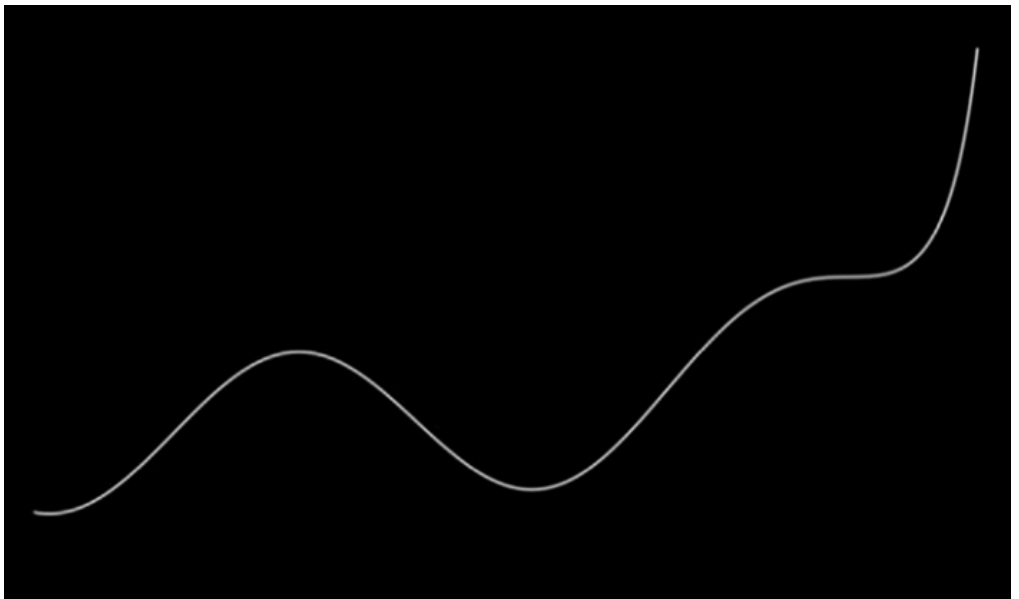
Sueye soittaa G.B. Guadagninin vuonna 1777 valmistamaa ”ex Sasson” -viulua, jonka hän on hankkinut Beare’s International Violin Societyyn kautta.

Teosesittelyt

Gabriella Smith: $f(x)=\sin 2x-1/x$

Vuonna 1991 syntynyt Gabriella Smith on syntyisin yliopistostaan tunnetussa Kalifornian Berkleyssä. Smithin varhaisena intohimona olikin biologia ja ekologia ja vuosien ajan hän osallistui linnunlaulututkimukseen Kalifornian Point Reyesissä. Musiikkiopinnot hän aloitti seitsenvuotiaana soittamalla viulua ja Berkleyssä hänen ensimmäinen sävellysvalmentajansa oli John Adams. Viralliset sävellysohjelmat hän on suorittanut Philadelphian Curtis-instituutissa ja Princetonin yliopistossa.

Teostaan $f(x)=\sin 2x-1/x$ Smith pohjustaa näin: *"Kun ajattelen musiikkia, omaani ja muiden, ajattelen ensimmäiseksi teoksen kaarta ja muotoa. Näen sen horisontaalisesti vasemmalta oikealle etenevänä käyränä, joka liikkuu ylös ja alas musiikin vaihtelevan energian ja dynamiikan mukaan. Minkä tahansa tällaisen käyrän voi kuvata matemaattisesti. Tällainen tapa ajatella musiikin muotoa poikkeaa tavanomaisesta, johon yleensä liittyy teemojen esiintymisiä. Tällä tavoin voi hahmottaa minkä tahansa kappaleen, riippumatta siitä, onko kyseessä sonaatti, pop-laulu, tai vailla säännönmukaista rakennetta oleva kappale. Oman teokseni energiasta ja dynamiikasta syntyy suurin piirtein tämän näköinen käyrä:*

Käytännössä se tarkoittaa, että musiikki alkaa hiljaa kasvaen pieneen huipennukseen ja alkaa sen jälkeen kasvaakseen uudelleen loppuun asti. Otsikko $f(x)=\sin 2x-1/x$ kuvaa teokseni muotoa samalla tavoin kuin entisaikain säveltäjät nimitessään teoksensa sonaateiksi tai rondoiksi. Joten vaikka teokseni inspiraatio tulee matemaattisesta funktiosta, teidän ei tarvitse muistaa peruskoulun matikkaa nauttiaksenne siitä!"

Jean Sibelius: Viulukonsertto op. 47

Jean Sibeliukselta (1865-1957) piti alun perin tulla oma viulusolistinsa. Helsingin konservatorion tutkinnoissa 1880-luvulla hän esitti Pierre Roden viulukonserton ja Mendelssohnin e-molli-konserton. Hän ehti myös soittaa niin paljon kamarimusiikkia, että viulunsoitto kasvoi olennaiseksi osaksi hänen muusikkoidentiteettiään. Virtuosihaaveet kariutuivat kuitenkin vuonna 1891 koesoitossa Wienin filharmonikoihin.

Viulunsoitto ei silti jättänyt säveltäjää, joka vanhoilla päivilläänkin tapaili viuluotteita kynnärvarresta – hän ajatteli musiikkia viulistisesti. Säveltäessään viulukonserttoaan hän tiesi hyvin saavansa koesoittojen metallin maun myös muiden viulistien suuhun. Konserttoon ryhtyessä Sibeliuksen musiikillista ajattelua oli alkanut hallita sinfonisuus ja pääinstrumentiksi oli tullut orkesteri.

Viulukonserton valmistumisvaiheet ovat Sibeliuksen kannalta nolo historia. Säveltäjä lupasi teoksen ensin maineikkaalle viulutaiteilija Willy Burmesterille, joka oli naimisissa musiikki-impresario Edvard ja makeistehtailija Karl Fazerin Naema-sisaren kanssa. Konserton ensimmäinen versio valmistui vuonna 1903 ja sen kantaesitti konservatorionopettaja Novacek, jolle soolo-osa oli liian vaikea. Burmester nieli vielä tämän, mutta kun lopullisenkin version kantaesitti Berliinin hovikapellin konserttimestari Halir vuonna 1905, Burmester loukkaantui niin, ettei koskaan soittanut teosta. Sibelius omisti teoksen uudelleen nuorelle Ferenc Vecseylle.

Viulukonsertto d-molli op. 47 päätti ja täydensi Sibeliuksen kansallisromanttisen kauden. Solistin ja orkesterin yhdistelyssä on sinfonista vetoa. Orkesterin massiiviset osuudet on annosteltu soolo-osuuksien sivuille ja temaattista materiaalia siirrellään taitavasti eri soitinryhmien ja solistin välillä. Tämän vuoksi solistin ja orkesterin vastakkainasettelu korostuu ennen muuta henkisenä jännitteenä: solistin on taisteltava tiensä voittoon ja huomioitava orkesterin itsenäiset repliikit osana musiikin kehityskaarta.

Sooloviulu esittelee ensimmäisen osan (Allegro moderato) pääteeman orkesterijousien sordinoitua pianissimoa vasten. Avausosa asettaa temaattisella jäsentelyllään painetta orkesterille. Viulisti esittelee alussa pääteeman sekä idut osan sivuteemoihin, joihin orkesterin – etenkin puhaltimien – on tartuttava lennosta. Virtuosiotteet kasvavat säveltäjälle ominaisesti suoraan motiivisesta aluskasvillisuudesta. Soolokadenssille on annettu sonaattimuodon kehittelyn tehtävä. Sitä seuraavassa loppukohtauksessa pääteema saa kohtalokkaan sävyn ja osa viedään päätökseen synkän kiihkon kiehuessa.

Hidas osa (Adagio di molto) on musiikillisen runouden taidonnäyte, jossa melodinen idea esitellään, kasvatetaan, huipennetaan ja hyvästellään suvereenin hallitusti. Klarinettien ja oboiden vinjetti johdattaa viulumelodian eepiseen esittelyyn orkesterin myhällässä taustalla. Orkesteri masinoi johdantoaiheesta synkeän nousun, joka puristaa sooloviulun poltteleviin pariääniin. Huipentuman jälkeinen paluu rauhalliseen alkuasetelmaan ja lopun hiutuvaan hiljaisuuteen edellyttää hienovaraista tunnekontrollia.

Finaalin (Allegro ma non tanto) sytytysaineena käytetään tavallista arktisempaa polttoainetta, tummanpalavaa ja kohtaloa päin tanssivaa taituruutta. Matalalla viihtyvän orkesteriosuuden runsaissa ostinato-aiheissa soivat kareliaaniset noitarummut jugendhenkeen tyyliteltyinä. Soolo-osa karkaa kasautuvien trillien, pari- ja huiluäänien myötä yhä hurjempaan lentoon. Loppukiihdytyksessä orkesteri ja solisti vimmastuvat rutistukseen, jonka sinetöivät jylhinä putoavat tuttiakordit ja viulun nouseva kurotus.

Antonin Dvořák: Sinfonia nro 8 G-duuri op. 88

Antonin Dvořák (1841-1904) seurasi teoksissaan toisinaan ystävänsä Johannes Brahmsin esimerkkiä. Kesällä 1889 kahdessa ja puolessa kuukaudessa syntyneellä kahdeksannella sinfoniolla op. 88 on Dvořákin sinfoniaopuksessa samanlainen asema kuin Brahmsin valoisalla toisella sinfoniolla (1877) hänen tuotannossaan. Lähitarkastelussa erot ovat kuitenkin yhtäläisyyksiä merkitsevempiä. Optimistinen ja pastoraalihenkinen G-duuri-sinfonia valmistui Dvořákin kesähuvilalla Vysokassa, jossa hän kasvatti kyyhkysia tarkkaillen luontoa ja elämää.

Ystävyys Brahmsin kanssa auttoi tsekkiläissäveltäjää kohti mainetta ja kunniaa Keski-Euroopassa, mutta asetelma saattoi lokeroida Dvořákin provinsiaalisen kotiseuturakkauden ylistäjäksi. Brahmsin suositteluksella saksalaiskustantaja Simrock innostui Slaavilaisista tansseista, mutta suhtautui penseämmin säveltäjän suurimuotoisiin teoksiin. Kahdeksatta sinfoniaa Simrock ei halunnut kustantaa, jolloin teoksen julkaisi lontoolaisen kustannusyhtiö Novello. Siitä polveutui teoksen ammoinen lisänimi "Englantilainen".

Kohtalokkaan ja dramaattisen d-molli-sinfonian (7) jälkeen Dvořák kertoi haluavansa "ilmaista ajatuksiaan uudella tavalla". Kahdeksannen sinfonian kansallinen romantiikka on elämäntuntoista ja enemmän luontovaikutelmista kuin historiasta tai sankariteoista kumpuavaa. Elämän tragedioita ei ole unohdettu, mutta ne näyttävät enimmäkseen kaihoisuuden ja nostalgian kautta. Koko teosta hallitsee musiikillinen rikkaus jatkuvana melodisena ja rytmisenä muunteluna. Tunnetilat vaihtuvat vapautuneesti ja dramaattisesti, ja punaisena lankana tuntuisi olevan elämän totaliteetin ylistys.

"Uusia tapoja" esiintyy ainakin tehostetusta orkesterinkäsittelyssä, jossa on omat erikoisuutensa, kuten piccolohuilun ja englannintorven pienet vierailut, monipuolinen patarumpustemma, sekä valinnainen harppu. Soitinnus on kaikessa loistokkuudessaan luontevaa ja hyödyntää taitavasti orkesterin kaikki sektiot. Uutta ovat myös kahden ensimmäisen osan persoonalliset rakenneratkaisut.

Avausosa (Allegro con brio) miltei hukuttaa kuulijan hehkeisiin sävelmiin, joita säveltäjä ammensi Vysokan loppukesän luonnosta. Sellojen ja puupuhaltimien hymnimäinen johdantoteema g-mollissa valmistelea huilun esittelemän vapautuneen G-duuri-teeman, joka paljastaa reippaassa kiihdytyksessä sinfonisen jännitteensä.

Osan tapahtumat seuraavat periaatteessa sonaattimuotoa, mutta johdantoaihe toistuu sekä kehittelyn että kertauksen edellä, eikä teemojen tiimellyksestä voi erottaa perinteistä pää- ja sivuteemojen hierarkiaa. Myös sävellajien käsittelyssä Dvořák raivaa liikkuma-alaa tavanomaista laajemmaksi. Kuulijalle osasta huokuu lähinnä sävelaiheiden yltäkylläisyys sekä niistä syntyvä sinfoninen energia, joka näyttää mahtinsa dramaattisessa kehittämissä sekä voitokkaasti vasaroivassa loppunousussa.

Hidasta osaa (Adagio) voi luonnehtia kaleidoskooppimaiseksi sävelrunoksi, jonka luonnontuntua vahvistavat puhaltimien liverrys- ja kutsuaiheet. Jousien tarttuessa aiheisiin alun alakulo muuttuu riipiväksi tunteeksi, joka väistyy onnellisen duuritaitteen tieltä. Tässä jaksossa Dvořák jäljittelee maalauskylän kansansoitajien tyyliä sooloineen ja säestyskuvioineen nostaten näkyvän fortehuipennuksessa lintuperspektiiviin.

Sen jälkeen sävelkuvat virtaavat ohi käänteisessä järjestyksessä. Tuskainen mollivariaatio purkaa taustalla kiristyneen jännitteen ja pelimannikohtauksen kertaus hälventää pahat aavistukset, vaikka päätöstahdeista erottuu vielä varjoja.

Kolmas osa (Allegretto grazioso) on intermezzo Dvořákin ystävän Brahmsin sinfonisten välisosien tapaan. Kaihoisa ranskalaistyylinen (3/8) valssi kehystää triotaitteen kansanomaista oboesävelmää Dvořákin oopperasta "Itsepäiset rakastavaiset" (Tvrde palice). Osan päättää marssimainen kooda, jonka loppudiminuendosta kasvaa esiin finaalin (Allegro ma non troppo) käynnistävä trumpettifanfaari.

Viimeinen osa, teema muunnelmiseen ja kertauksineen, on ratkaisuiltaan edeltäjiään yksinkertaisempi. Raikuva trumpettifanfaari polveutuu ensimmäisestä osasta ja huipentaa tapahtumat myös keskellä turkkilaisittain marssivaa muunnelmaa. Sellot esittelevät rauhallisen teeman, joka paljastaa pian iskukykynsä. Teeman tunnelmallinen hidastus pitkine puhallinsooloineen näyttää saattavan teoksen rauhan satamaan, mutta repäisevä loppukiihdytys iskee peliin koko teoksen läpi vaalitun sinfonisen energian.

Antti Häyrynen

Meidät voi bongata vielä kevään ilmaiskonserteissa!

ti 19.5.2026 klo 13 | **Musiikkia Botanialla** | Joensuun Botania | Vapaa pääsy
ke 20.5.2026 klo 17 ja 18 | **Pride-viikon konsertti** | Taidekeskus Ahjo | Vapaa pääsy
pe 29.5.2026 klo 18 | **Suven avaus** | Joensuun Laulurinne | Vapaa pääsy

Ja syksyllä jatketaan siitä mihin jäätiin, sillä Joensuun kaupunginorkesterin syyskausi 2026 on nyt julkaistu!

Syyskaudella luvassa on paljon mielenkiintoisia vieraita ja iloksemme saamme kattaukseen paikallista väriä kun upeat **Kaisa Kortelainen** ja **Janne Mertanen** saapuvat vieraiksemme. Uutena tuttavuutena solistiksi saapuu kansainvälinen tähtitenorimme **Tuomas Katajala**, joka tuo talven kynnykselle mukanaan vavahduttavan version **Schubertin** *Winterreise-laulusarjasta*. Varmasti yksi syksyn tapauksista!

Ohjelmaan tuovat väriä rakastettu **Chydenius**-konsertti sekä suomalaisen bluesin kansainvälinen lähettiläs, kitaristi **Erja Lyytinen**. Joulun tunnelmaan päästään sitten sekä tutuissa merkeissä iki-ihanan **Lumiukon** parissa että uuden **Elämäni joulubiisi** speктаakkelin siivittämänä.

Lue lisää konserteista: www.joensuunkaupunginorkesteri.fi

(syksyn konserttitiedot päivittyvät sivustolle toukokuun aikana)

Syksyn konserttien lipunmyynti alkaa 1.7.2026. Kausikorttimyynti avautuu 1.6.2026. Painettu kausiesitteemme ilmestyy toukokuussa ja esitteet tulevat jakoon Pilettipuoti Elieliin ja hyvin varusteltuihin tavarataloihin.

I VIULU

Maaria Leino | konserttimestari
Konstancja Smolorz
Beata Kavander
Juliana Pöyry
Zurabi Gorgiashvili
Sakari Tervo

II VIULU

Ilona Piirainen | äänenjohtaja
Elina Jalas | varaäänentohtaja
Grażyna Wendland-Górzyńska
Pawel Domański
Alina Hiltunen

ALTOVIULU

Ulla-Riikka Karvinen | äänenjohtaja
Sławomir Górzyński
Katri Hänninen
Mayya Bondarenko

SELLO

Akito Goto | soolosellisti
Piotr Sobczak | äänenjohtaja
Konstantin Mishukov | varaäänentohtaja
Ville Kivivuori

KONTRABASSO

Joel Madetoja | äänenjohtaja
Kari Räsänen | varaäänentohtaja

LYÖMÄSOITTIMET

Hannu Porkka | äänenjohtaja

HUILU

Alexander Viazovtsev | äänenjohtaja
Susanne Rull | varaäänentohtaja

OBOE

Jonna Staas | äänenjohtaja
Teija Sauramäki | varaäänentohtaja

KLARINETTI

Petri Vallius | äänenjohtaja
Elina Pyykönen | varaäänentohtaja

FAGOTTI

Lauri Mykrä | äänenjohtaja
Boğaç İpeklioğulları | varaäänentohtaja

KÄYRÄTORVI

Jussi Järvenpää | äänenjohtaja
Hannu Korkalainen | varaäänentohtaja
Ilkka Puputti
Ingrid Aukner

TRUMPETTI

Kyösti Varis | äänenjohtaja
Matti Raijas | varaäänentohtaja

PASUUNA

Sinikka Taalikainen | äänenjohtaja
Jarkko Mustonen
Kari Tiussa

TUUBA

Ari Varpula, äänenjohtaja

ORKESTERIAKATEMIA:

Eeli Tervo, viulu
Pietari Leppänen, viulu
Pietari Ovaskainen, viulu
Sanni Pennanen, viulu
Aarni Koistinen, sello
Aarni Sippola, sello
Miihkali Sorsa, kontrabasso
Aivi Linjama, huilu
Auri Pahkamaa, huilu
Olavi Autti, klarinetti
Ensti Linjama, fagotti
Oskari Kaihola, käyrätorvi